

А. В. Яцик

Водні шляхи

ВОДНІ ШЛЯХИ – водні простори, які використовують для судноплавства і сплаву лісу. Розрізняють зовн. (океани, зовн. моря, затоки) та внутр. В. ш. Залежно від характеру використання внутр. В. ш. поділяють на судноплавні і сплавні, за походженням – природні (внутр. моря, озера, річки) та штучні (шлюзовані річки, судноплавні канали, штучні моря, водосховища). В. ш. економніші для перевезення вантажів, особливо масових, ніж ін. види шляхів. В Україні розвиток внутр. В. ш. пов'язаний із комплекс. вирішенням проблем Великого Дніпра. Спорудження 1932 Дніпрогесу і введення в експлуатацію судноплав. шлюзу дали змогу здійснити наскрізне судноплавство на Дніпрі. У повоєнні роки побудовано Кахов., Кременчуц., Дніпродзержин., Київ. і Канів. гідровузли із судноплав. шлюзами, а також відновлено Запоріж. (Дніпрогес) гідровузлу із трикамерним шлюзом, що забезпечило глибоковод. судноплав. шлях від гирла Прип'яті до Чорного м. та дало змогу експлуатувати судна змішаного плавання, придатні для перевезення вантажів і пасажирів на лініях з річк. й мор. ділянками. Річк. В. ш. в Україні поділяються на ті, що проходять по великих річках (магістральні), та В. ш. на середніх і малих річках. Заг. довж. магістрал. шляхів 2547 км (з яких штучних – 1891 км). На більшості магістрал. шляхів гарантовані глибини перевищують 1,6 м, а на Дніпрі (від гирла Прип'яті до Херсона) – 3,65 м. Заг. довж. середніх і малих річок 4487 км, гарантовані глибини – 0,65–1,7 м. В. ш. на річках України мають необхідне навігац. обладнання для безперешкод. та безпеч. судноплавства – систему берегових і плаваючих знаків, які показують розташування суднового ходу, його вісь та краї, місця поворотів і розгалужень ходу, ділянку шляху зі звальними течіями тощо.

Бібліографічний опис:

Водні шляхи / А. В. Яцик // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-27326>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).